

обов'язків кожного перед "родинним деревом" - цим своєрідним кодексом морально-етичних надбань кількох поколінь одного коріння. Тому логічно, що учні школи вже не дивуються інноваціям системи їх виховання, яка прийшла з проголошенням незалежності молодій українській державі, а з гордістю розповідають про родину свого класу, яку вони у тісній співдружбі з батьками вивчають і добре знають.

Учні таких класів відзначаються гарним рівнем вихованості, порядністю і творчим відношенням до навчання. А їх батьки, завдяки засобам народознавства, помітно підвищили свою відповідальність за виконання обов'язків по національному вихованню юних громадян незалежної Української держави.

В.А. Яковлева

Про деякі негативні відносини між учителями та учнями

Для повного переходу до реалізації принципу гуманізації освіти треба вирішати деякі негативні проблеми. І однією з таких проблем є відсутність єдності серед учителів щодо факту, що не існує єдиного уявлення про ідеального учня (про виховний максимум) який повинен бути досягнутий для всіх школярів. Різні уявлення в один і той же час діють як критерії розвитку особистості кожного окремого учня. І саме в цьому питанні вчителі відрізняються своїми поглядами. Деякі педагоги не бачать в учневі особистість, не враховують його індивідуальних особливостей та не звертають увагу на те, що учень на кожного викладача реагує по-іншому, що веде до різних підходів учителів. Для цілеспрямованого впливу на учнів вчені провели дослідження з проблеми відсутності у вчителів єдиного погляду на учнів та наслідків такого становища справ. Учасники експерименту повинні були висловити свої думки про такі особистості характеру учнів: активність, старанність, наполегливість, зацікавленість та інші.

Наприкінці експерименту вдалося встановити, що в класах, де вчителі поважають учнів як особистість, кооперуються з учнями, де нормальна робоча атмосфера, позитивні відносини між учнями та викладачем - вчителі оцінюють учнів суворими вимогами. У класах, де учні не кооперуються з учителями, де самі вони, як правило, роз'єднані на групи, які керуються негативно орієнтованими школярами, де вчитель та учні у загострених ситуаціях протистоять один одному - оцінка вчителя необ'єктивна. Тому треба мати на увазі, що головна роль у регулюванні відносин у колективі належить людині, яка робить оцінку, її "висок" має перворідне значення. Отже, самим важливим у досягненні бажан-

них змін у відносинах "вчитель-учень", - є зміна оціночних суджень з боку вчителя. Відносини (до них належать не тільки такі як "вчитель-учень", а й "батьки-дитина", "чоловік-жінка") можуть бути взаємоблагодійними чи руйнівними. Все залежить від того, отримують або втрачають в них партнери почуття особистої цінності.

С.И.Петрикеев

Личностная доминанта и развитие творческих способностей учащихся.

Для школ нового типа психологический аспект дидактики приобретает особую актуальность. Ибо способности, творчество имеют именно психологическую природу. Безусловно они не могут рассматриваться с прогностической и диагностической точек зрения. На фоне более однородной общественной среды чем в общеобразовательной школе педагогу представляется обширное поле творческой деятельности по совершенствованию методики и технологии преподавания, открываются новые горизонты воспитания творческой личности, развития способностей и дарований.

Умственные способности учащихся заключаются не столько в накоплении умений и изменений отдельных свойств интеллекта, сколько в формировании индивидуального стиля умственной деятельности, которые являются системой психологических средств, к которым сознательно или стихийно прибегает человек в целях наилучшего уравнивания своей индивидуальности с предметными условиями своей деятельности.

В силу специфики обучения в лицее наиболее значимым является три компонента сотрудничества педагогов и учащихся:

- интенсивность и качество личных отношений/учебных, исследовательских, коммуникативных/,
- диагностирование, наблюдение, коррекция,
- когнитивная "подзарядка" доминанты, т.е. отличительной непохожести.

Обучение в школах старшей ступени охватывает подростковый возраст и период ранней юности, когда завершается формирование ведущих составных интеллекта, в том числе и способностей. Это заставляет по-иному планировать и осуществлять педагогический процесс, в котором бы близкая подростку проблема заставляла его самостоятельно размышлять, формировать выводы и суждения, работать над самообразованием.